Stipend og lån til videregående utdanning 1971-72

Statens lånekasse for utdanning

Økernvn. 145, Oslo 5.
Tlf. 22 27 55

Januar 1971

Tillegg til Lånekassens orientering «STIPEND OG LÅN TIL VIDEREGÅENDE UTDANNING 1971—72» Utgitt i januar 1971

Regjeringen har den 29. april 1971 vedtatt følgende endringer når det gjelder tildelingen av utdanningslån:

1 **Satser for oppholdsutgifter pr. måned, jfr. side 11.**

Satsene heves med ytterligere kr. 20 pr. måned til:

	Borteboere	Hjemmeboere
Bergen, Oslo, Trondheim	1 000	790
Øvrige læresteder innenlands	920	710

2 **Behovsprøvingen i relasjon til foreldreøkonomien, jfr. side 13.**

For lånsøkere med forsørgelsesbyrde oppheves behovsprøvingen i relasjon til forsørgerøkonomien med virkning fra og med undervisningsåret 1971—72.

Kirke- og undervisningsdepartementet har meddelt Lånekassen at «lånsøkere med forsørgelsesbyrde» skal omfatte følgende lånsøkere:

1 gift søker med barn,
2 gift søker uten barn, når ektefellen på grunn av sykdom eller andre forhold er ute av stand til å forsørge seg selv,
3 skilt/separert søker, søker som er enke/enkemann, og ugift søker som forsørger barn.

Ved innsending av søknad skal nevnte lånsøkere ikke sende inn likningsattest for foreldrene med mindre de søker behovsprøvd stipend. Likningsattest for søker og eventuelt søkers ektefelle skal fortsatt sendes inn.

3 **Forrentning og tilbakebetaling.**

Lånekassens styre har vedtatt følgende endring i forskriftene om forrentning og tilbakebetaling — jfr. side 33:

«Etter ca. 9 måneder betales påløpne renter, og etter ytterligere 6 måneder forfaller første ordinære termin» går ut og erstattes med:

For nye tilbakebetalende låntakere inngår i betalingsplanen at første innbetaling forfaller 1¼ år etter avsluttende eksamen, med ordinær termin.

Oslo, 1. juli 1971

Statens lånekasse for utdanning

Stipend og lån til videregående utdanning 1971 - 72

Statens lånekasse for utdanning

Økernvn. 145, Oslo 5.
Tlf. 22 27 55

Januar 1971

INNHOLD

Side

Gjeldende støtteordninger 3

Oversikt over utdanning innenlands med angivelse av støtteformene 4

I Utdanningslån 9

II Borteboerstipend til utdanning innenlands 14

III Behovsprøvd stipend til elever i 10.—12. skoleår .. 18

IV Behovsprøvd stipend til søkere som tar utdanning etter 12. skoleår 22

V Suppleringslån 25

VI Lærlinger — borteboerstipend og lån 26

VII Kveldsundervisning 26

VIII Særlige stipend (kunstfagstipend og Nordisk stipend) 27

IX Utdanning i utlandet 28

X Forrentning og tilbakebetaling 33

Andre opplysninger 34

Lov om stønad til ungdom i vidaregåande utdanning 36

Forskrifter om Statens lånekasse for utdanning, dens organisasjon og virksomhet 39

GJELDENDE STØTTEORDNINGER

Hovedreglene om støtteordningene er gitt i Lov av 19. juni 1969 om stønad til ungdom i vidaregåande utdanning fastsatt ved Kgl. res. 19. juni 1969, og i Forskrifter om Lånekassens organisasjon og virksomhet, som er fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet. Loven og forskriftene er gjengitt side 36—40.

Retningslinjene for støttetildelinger som er omtalt i avsnittene I—X er å anse som forskrifter i relasjon til Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven).

Statens lånekasse for utdanning administrerer støtteordningene. Skolene medvirker ved gjennomføringen av disse.

De regler og satser som er omtalt i denne orienteringen, gjelder foreløpig for undervisningsåret 1971—72.

For 1970—71 gjelder egen orientering som ble utgitt i september 1970.

UTDANNING INNENLANDS

Det skilles mellom utdanning som tas til og med 12. skoleår, og utdanning som tas etter 12. skoleår.

10.—12. skoleår

For denne utdanningsgruppe med reglementert dagundervisning er hovedformene for støtte et behovsprøvd stipend som gis avhengig av foreldrenes og søkerens økonomiske stilling, og et ikke behovsprøvd borteboerstipend til elever som må bo borte fra hjemmet under utdanningen.

Til elever i de 2 siste årene av gymnas og i 1-årig grunnkurs ved verkstedskole og skole for handel- og kontorarbeid kan det i særlige tilfeller gis et mindre lån (suppleringslån) i tillegg til stipendene. Til annen videregående fagutdanning som går inn under 10.—12. skoleår, kan det søkes om utdanningslån.

Vanligvis er støtteordningene begrenset til skoler med dagundervisning, men det kan gis støtte til visse kveldsgymnas og -realskoler og også til lærlinger med godkjent kontrakt.

Utdanning etter 12. skoleår

For utdanning som bygger på examen artium eller tilsvarende forutdanning, vil hovedfinansieringen være utdanningslån. Ungdom som må bo borte fra

hjemmet under utdanningen, får ikke-behovsprøvd borteboerstipend. Har søkeren stor forsørgelsesbyrde, kan det også gis behovsprøvd stipend.

Særlige stipendformer

Kunstfagstipend — som ikke er behovsprøvd — kan gis til ungdom som har vist kunstnergivnad. Kunstnere som er ferdige med ordinær utdanning, kan gis videreutdanningsstipend.

Nordisk stipend — som er et behovsprøvd stipend — kan gis til delstudium ved høgskole eller universitet i et annet nordisk land når utdanningen er påbegynt her i landet.

UTDANNING I UTLANDET

Støtte kan gis i form av utdanningslån, borteboerstipend, reisestipend, gebyrstipend og behovsprøvd stipend. Nærmere regler om disse ordningene er gjengitt i avsnittene side 28—32.

OVERSIKT OVER UTDANNING INNENLANDS MED ANGIVELSE AV STØTTEFORMENE

All utdanning er gruppert i 10.—12. skoleår og etter 12. skoleår.

Borteboerstipend gjelder for samtlige grupper, med mindre det dreier seg om fritt opphold. Ved innskrenket undervisningstid eller rimelig internatopphold reduseres borteboerstipendet.

Utdanning	10.—12. skoleår			Over 12. skoleår
	Behovsprøvd stipend	Suppl.-lån	Utd.-lån	Utd.lån
Allmennskoler				
Realskoler	x			
Folkehøgskoler	x			
Gymnas	x	x[1])		
Forkurs for tekniske skoler	x			
Helse- og barnestell, sosialt arbeid				
Hjelpepleieskoler			x	
Grunnskoler i sykepleie			x	
Norges høgere sykepleieskole				x
Statens helsesøsterskole				x
Spesialskoler og andre videregående sykepleieskoler				x

[1]) Gjelder vanligvis bare de 2 siste klassene.

Utdanning	10.—12. skoleår			Over 12. skoleår
	Behovs-prøvd stipend	Suppl.-lån	Utd.-lån	Utd.lån
Røntgenografskolen	x		x	
Fysiokjemikerskoler:				
vanlig linje				x
videregående linje				x
Grunnskoler i vernepleie			x	
Barne- og barselpleieskoler	x		x	
Kontorsøsterskolen ved Det odontologiske fakultet	x		x	
Statens kurs for utdanning av tannpleiere	x		x	
Den franske kosmetolog- og fotpleieskole	x		x	
Skolen for arbeidsterapeuter	x		x	
Statens fysioterapiskole				x
Norsk Mensendieck-Skole A/S				x
Statens reseptarskole				x
Sosialskoler:				
sosiallinje				x
barnevernslinje	x		x	
Barnevernskoler:				
vanlig linje	x		x	
studentlinje				x
Hushold, hotell, restaurant				
Husmorskoler	x		x	
Husmorvikarkurs	x		x[1])	
Norsk hotellfagskole				x
Statens oldfruekurs				x
Statens skole for kostholdsøkonomer, teoritiden				x
Industri, håndverk, husflid				
Yrkesskoler, 1/2-årig	x			
Yrkesskoler, 1-årig grunnleggende kurs	x	x		
Yrkesskoler, videregående kurs	x		x	
2-årig kombinert grunnkurs	x	x[2])		
Statens protesetekniske skole	x		x	
Kunsthåndverksskoler, 1.—3. år	x		x	
Kunsthåndverksskoler, 4. år			x	x
Norges hermetikkfagskole	x		x	
Norges trelastskole				x
Statens kjølemaskinistskole				x
Statens bergskole				x
Statens formannsskole				x
Lederskolen for treindustrien				x

[1]) Gjelder ikke 10 måneders elementærklasse i husstell.
[2]) Bare til 2. året.

Utdanning	10.—12. skoleår			Over 12. skoleår
	Behovs-prøvd stipend	Suppl.-lån	Utd.-lån	Utd.lån
Elementærtekniske skoler	x		x	
Lærlinger med godkjent kontrakt		x		
Tekniske fagskoler	x		x	
Tekniske skoler, elever uten artium	x		x	
Tekniske skoler, elever med artium			x	
NKI's tekniske skole, elever uten artium:				
1. semester av 3-årig	x			
øvrige semestre	x		x	
NKI's tekniske skole, elever med artium				x[1])
Schous Tekniske Institutt				x
Arbeids- og husflidsskoler for menn	x		x	
Kvinnelige industri- og husflidsskoler	x		x	
Landbruk				
Landbruksskoler	x		x	
Hagebruks- og gartnerskoler	x		x	
Yrkesskoler i skogbruk	x	x		
Praktiske skogskoler	x	x		
Skogskoler	x		x	
Skogskoler for artianere				x
Meieriskoler for kvinner	x		x	
Statens næringsmiddeltekniske skole	x		x	
Landbruksmaskintekniske kurs	x		x	
Statens reindriftsskole	x		x	
Sjøfart, fiske				
Kystskipperkurs, 1. kl.	x			
Kystskipperkurs, videregående	x		x	
Kurs for styrmannseksamen av 2. og 1. kl.	x		x	
Skipsførerkurs				x
Høyere skipsførerkurs				x
Navigatørutdanning for artianere				x
Radiooffiserkurs	x		x	
Maskinistaspirantkurs I	x	x		
Maskinistaspirantkurs II	x		x	
Kurs for maskinisteksamen av 2. og 1. klasse	x		x	
Maskinsjefkurs				x
Høyere maskinsjefkurs				x
Maskinistutdanning for artianere				x
Maskinistutdanning for maskiningeniører				x

[1]) Gjelder ikke 1. semester.

Utdanning	10.—12. skoleår			Over 12. skoleår
	Behovs-prøvd stipend	Suppl.-lån	Utd.-lån	Utd.lån
Skipselektrikerkurs	x		x	
Kokkskoler	x		x	
Stuertskoler				x
Fiskerfagskoler:				
fiskeskipperlinje			x	
maskinistlinje			x	
Statens fagskole for fiskeindustri			x	
Transport				
Skoler for utdanning av trafikkflygere			x	
Handel, kontor				
Handelsskoler, dagkurs:				
½-årig kurs	x			
1-årig kurs	x	x		
2. årskurs	x		x	
1-årig fagkurs for studenter				x
1-årig sekretærskole for studenter				x
Bedriftsøkonomisk Institutt, 3-årig heldagsstudium				x
Andre høyere merkantile skoler				x
Dekoratørutdanning	x[1])		x[1])	
Dispasjørutdanning				x[1])
Revisorutdanning				x[1])
Translatørutdanning				x[1])
Offentlig forvaltning				
Kommunallinjen ved Norges kommunal- og sosialskole				x
Bibliotek, presse				
Statens bibliotekskole, teoritiden				x
Norsk journalistskole				x
Religiøs virksomhet				
Bibelskoler som gir videregående yrkesutdanning				x
Mellomfagkurs ved bibelseminarer				x
Misjonsskoler				x
Universitet, høgskoler, lærerskoler				
Høgskoler og universitet				x
Distriktshøgskoler				x

[1]) Lån og stipend gis bare i spesielle tilfelle.

Utdanning	10.—12. skoleår			Over 12. skoleår
	Behovs-prøvd stipend	Suppl.-lån	Utd.-lån	Utd.lån
Lærerskoler, elever uten examen artium i 1. og 2. klasse av 4-årig	x		x	
Lærerskoler for øvrig				x
Faglærerskoler				x
Sommerkurs og sommersemestre for lærere				x
Barnehagelærerskoler:				
vanlig linje	x		x	
studentlinje				x
Musikkskoler, Kunst				
Musikalsk barnehagelærerutdanning ..	x		x	
Skolemusikklærerutdanning	x		x	
Musikkpedagogisk utdanning	x		x	
Organistutdanning	x		x	
Kunstfag, se avsnittet om kunstfag-stipend side 27. Det kan også gis utdanningslån.				

I UTDANNINGSLÅN

1. Omfang.

Lånene bevilges for høyst ett år om gangen (høst + vår). Det kreves vanligvis ikke at søkeren stiller økonomisk garanti for lånet.

Det gis som regel ikke lån til kurs og skoler som varer mindre enn ett undervisningsår (7 måneder). Til spesialutdanning og videregående utdanning kan gis lån selv om utdanningen er av kortere varighet. Det samme gjelder når utdanningen tas som et ledd i en tidligere utdanning.

Lån gis vanligvis fra utdanningens begynnelse for alle utdanninger som omfattes av utlånsordningen. Søkere med svak forutdanning kan imidlertid vanligvis ikke regne med lån før tilfredsstillende faglige resultater er dokumentert.

Vanligvis gis lån til søkere som oppholder seg ved lærestedet og følger reglementert fulltids dagundervisning.

Hospitanter kan få lån når deres program og faglige status gjør det rimelig.

Det kan bare unntaksvis gis lån til søkere som har fylt 55 år før utdanningen påbegynnes.

Ikke-norske statsborgere som av politiske grunner har søkt til landet og har fått oppholdstillatelse her, kan på nærmere bestemte vilkår få lån (og stipend) på linje med norske statsborgere. Andre utenlandske statsborgere kommer også inn under støtteordningen dersom de gjennom giftermål eller fast og varig arbeidsforhold har fått sterk tilknytning til landet, og de tar sikte på norsk statsborgerskap.

Ved utenlandske skoler kan det gis lån ved tilsvarende utdanning som ved innenlandske skoler når det er behov for arbeidskraft på vedkommende område her i landet og våre egne skoler ikke har plass. Se for øvrig avsnittet om utdanning utenlands.

Det gis ikke lån til dekning av utgifter i sommerferien. Etter nærmere begrunnet søknad kan det gis lån til utvidet studieår når det dreier seg om reglementert undervisning, eller når det etter en samlet vurdering anses godtgjort at søkeren sparer inn på normal studietid.

Til studieturer og ekskursjoner kan lån ordinært gis bare når de går inn som obligatorisk ledd i undervisningen.

2. Forutdanning.

Som hovedregel gjelder at Lånekassen ikke gir lån til forutdanning søker tar før den egentlige fagutdanning påbegynnes. Unntak kan gjøres når:

a) Forutdanningen er obligatorisk for den påtenkte utdanning.
b) Forutdanningen i kombinasjon med hovedutdanningen gir søker en klar tilleggskompetanse i fremtidig yrke. I disse tilfeller må muligheten for å bli opptatt i hovedutdanningen klargjøres.

c) Forutdanningen er helt eller delvis integrert i hovedutdanningen, slik at samlet studietid og samlet støttebehov ikke vesentlig forøkes.
d) Det kan også gis lån til forutdanning i andre tilfeller når helt spesielle forhold gjør dette ønskelig eller rimelig.

3. Sideordnet utdanning.

Lånekassen gir normalt bare støtte til én samlet fagutdanning. Om støtte til sideordnet utdanning skal gis, vil blant annet bero på den nye utdanningsart i forhold til tidligere utdanning, søkers behov for den nye utdanning, f. eks. i sitt yrke, faglige resultater fra tidligere utdanning, tidligere gjeld til Lånekassen og samlet støttebehov inklusive den nye utdanning.

4. Faglige forhold.

Ved faglige forsinkelser vil spørsmålet om fortsatt støtte vanligvis bero på årsak til forsinkelsen, hva slags utdanning det gjelder, hvilket trinn i utdanningen søker befinner seg, tidligere gjeld til Lånekassen og samlet støttebehov fram til ferdig utdanning.

De faglige forhold vil bli kontrollert fra år til år.

5. Avbrudd og ny utdanning.

For søkere som har avbrutt en utdanning og påbegynner en ny, skal det ved søknad om nytt lån legges vekt på blant annet oppnådde faglige resultater og tidligere gjeld. Mislighold av forpliktelser overfor Lånekassen kan utelukke ny støtte. Ved fortsatt finansiering tas hensyn til tidligere gjeld slik at det samlede lån ikke blir høyere enn Lånekassen finner forsvarlig. Som hovedregel vil tidligere gjeld bli trukket fra før nytt lån innvilges, eller det kan bli spørsmål om å fordele tidligere gjeld over den nye utdanningstiden.

6. Beregning av støttebeløp.

Støttebeløpet er summen av beregnet lån og/eller stipend.

Lån fremkommer som differansen mellom støttebeløp og stipend.

Når det er på det rene at tilskott fra annet hold etter retningslinjene ikke kan påregnes, skal Lånekassen dekke søkerens totale studiekostnader overensstemmende med det av Lånekassen oppsatte kostnadstablå.

Samtidig som lånenes størrelse søkes avpasset etter den enkelte søkers behov, tas også hensyn til at søkerens samlede gjeld ikke skal bli urimelig stor å betale tilbake når utdanningen er slutt.

For undervisningsåret 1971—72 nyttes følgende satser for oppholdsutgifter pr. måned, medregnet nødvendige utgifter til klær og helsestell:

	Borteboere	Hjemmeboere
Bergen, Oslo, Trondheim	kr. 980,—	kr. 770,—
Øvrige læresteder innenlands	kr. 900,—	kr. 690,—

I tillegg til disse satser dekkes utgifter til læremidler o. l., som fastsettes etter oppgave fra de enkelte skoler for de ulike fagtrinn. For reiseutgifter hjem—skole godtas utgifter til 4 enkeltreiser pr. studieår (2 tur/returreiser). For innlandet er det utarbeidet oversikt over reiseutgifter, og for utlandet over reiseutgifter + gebyr. For utlandet skal reiseutgifter innenlands medtas i kostnadsgrunnlaget.

Forsørger søkeren ektefelle og barn, kan det gis kr. 2 500,— i tillegg for første forsørget, og kr. 1 500,— i tillegg for hver av de øvrige. Når det godtgjøres at søkeren ikke kan klare seg med støtten etter disse normer, kan tillegget økes skjønnsmessig under hensyntaken til samlet gjeld. Om en søker er gift og oppgir å forsørge ektefellen, gis ikke tillegg med mindre det er barn i ekteskapet eller ektefellen p. g. a. sykdom eller andre forhold er ute av stand til å forsørge seg selv.

Dersom både søker og ektefelle er i vanlig låneberettiget utdanning, som det søkes lån til, gis ½ tillegg til hver for barn de begge har til forsørgelse.

7. Fradragsposter.

Med utgangspunkt i søkerens, ektefellens og foreldrenes økonomi, kan følgende poster komme til fradrag ved lånberegningen:

Søkers formue:

Likvid formue med unntak av kr. 3 000,— trekkes fra. Søkere med forsørgelsesbyrde kan gis større fribeløp. Ved fast formue blir fradrag vurdert etter formuens art og størrelse. Det ses vanligvis bort fra formue som består av gårdsbruk, annen fast eiendom, leilighet, o. l. når det ikke er rimelig å forvente denne omsatt eller belånt.

Søkers inntekt:

Inntil kr. 3 000,— i arbeidsinntekt pr. år, etter skattetrekk og eventuelle utgifter til opphold i ferien, er fri inntekt. Har søker forsørgelsesbyrde, godtas større inntekt. Alderstillegg behandles som arbeidsinntekt. Legat eller stipend fra annet hold over kr. 1 000,— fratrekkes.

Ektefelles formue:

Dersom det ikke søkes støtte på grunn av forsørgelsesbyrde, ses det vanligvis bort fra formue under kr. 40 000,— på ektefelles hånd, med mindre det er likvide midler som bør kunne nyttes til utdanningen.

Ektefelles inntekt:

I barnløst ekteskap gjøres fradrag med 30 % av antatt inntekt over kr. 15 000,—. Bor ektefellene hver for seg, er denne inntektsgrense kr. 7 000,—

høyere. Har ektefellen barn å forsørge, heves disse grenser med kr. 5 000,— for første barn og kr. 3 000,— for hvert av de øvrige.

Foreldreformue og inntekt:

Foreldreformue under kr. 100 000,— tas ikke i betraktning. Er nettoformuen større, regnes 15 % av det overskytende som tillegg til foreldrenes øvrige inntekt. Ved vurdering av om det utover dette (dog ikke ut over 25 %) skal legges vekt på formuen, blir det tatt hensyn til formuens art og sammensetning, og hvilken betydning den har for familiens næringsgrunnlag. Er formuen i det vesentligste bundet til fiske, hagebruk, jordbruk, skogbruk, reindrift o. l., regnes 10 % av formue utover kr. 100 000,— som tillegg til inntekten.

Tilskott fra foreldreinntekten, inklusive eventuelt beregnet tillegg av formuen, som går til fradrag i kostnadsgrunnlaget for 1971—72, går fram av følgende tabell.

Foreldres skatteklasse, antall barn å forsørge og antatt inntekt i tusen kroner				Tilskott i kroner
Kl. 2—3 Søker	Kl. 4 Søker + 1 barn	Kl. 5 Søker + 2 barn	Kl. 6 Søker + 3 barn	
38— 40	41— 43	44— 46	47— 49	500
41— 43	44— 46	47— 49	50— 52	800
44— 46	47— 49	50— 52	53— 55	1100
47— 49	50— 52	53— 55	56— 58	1400
50— 52	53— 55	56— 58	59— 61	1700
53— 55	56— 58	59— 61	62— 64	2000
56— 58	59— 61	62— 64	65— 67	2300
59— 61	62— 64	65— 67	68— 70	2600
62— 64	65— 67	68— 70	71— 73	2900
65— 67	68— 70	71— 73	74— 76	3200
68— 70	71— 73	74— 76	77— 79	3500
71— 73	74— 76	77— 79	80— 82	3800
74— 76	77— 79	80— 82	83— 85	4100
77— 79	80— 82	83— 85	86— 88	4400
80— 82	83— 85	86— 88	89— 91	4700
83— 85	86— 88	89— 91	92— 94	5000
86— 88	89— 91	92— 94	95— 97	5300
89— 91	92— 94	95— 97	98—100	5600
92— 94	95— 97	98—100	101—103	5900
95— 97	98—100	101—103	104—106	6200
98—100	101—103	104—106	107—109	6500
101—103	104—106	107—109	110—112	6800
104—106	107—109	110—112	113—115	7100
107—109	110—112	113—115	116—118	7400

Ved beregning av foreldretilskottet brukes siste tilgjengelige oppgave fra likningsmyndighetene. Dersom likningsoppgaven ikke gir et riktig bilde av de økonomiske forhold i søknadsperioden, må dette nærmere begrunnes.

Er foreldrene skilt eller separert, bør vanligvis likningsattester foreligge for begge. Lånekassen avgjør om det skal beregnes tilskott fra begge foreldre i slike tilfeller.

For søker som har adoptivforeldre skal likningsattester for disse danne grunnlaget for beregning av eventuelt tilskott.

For søker som har stemor og/eller stefar uten at det foreligger adopsjon, skal likningsattest for både stemor og stefar foreligge, men ved beregning av tilskott kan det etter anmodning fra søker ses bort fra stemors eventuelt stefars økonomi.

Også når andre særlige forhold gjør at det beregnede tilskott ikke kan ventes gitt, kan Lånekassen ta opp spørsmålet om helt eller delvis å se bort fra foreldrenes økonomi. At en søker inngår ekteskap, oppgir å være selvforsørger, at han ikke ønsker økonomisk bistand fra foreldrene eller foreldrene anfører uten begrunnelse at de ikke vil gi tilskott, er ikke tilstrekkelig til å fravike retningslinjene.

8. Redusert foreldretilskott.

Foreldretilskottet slik det fremgår av tabellen reduseres med 50 % når:

a) søkeren har gjennomført minst 3 års normalprogram av sin faglige utdanning over artiumsnivå ved begynnelsen av undervisningsåret, eller
b) søkeren fyller 25 år før 1. januar i undervisningsåret (for 1971—72 er født innen utgangen av 1946), eller
c) søkeren fyller 21 år før 1. januar i undervisningsåret (for 1971—72 er født innen utgangen av 1950) og har forsørgelsesbyrde (barn) ved begynnelsen av undervisningsåret, eller
d) det beregnes tilsvarende tilskott fra søkerens ektefelle eller
e) søkeren har vært selvforsørgende uten støtte fra Lånekassen eller forsørget av andre enn foreldrene i minst 3 år (medregnet eventuell militærtjeneste) forut for undervisningsåret, eller
f) hovedforsørgeren fyller 65 år før 1. januar i undervisningsåret (for 1971—72 er født innen utgangen av 1906).

Er det flere søsken samtidig i støtteberettiget utdanning, kan når foreldrene ikke har betydelig formue, beregnet foreldretilskott deles likt mellom dem.

★ ★ ★

II BORTEBOERSTIPEND TIL UTDANNING INNENLANDS

1. Omfang.

Borteboerstipendordningen omfatter videregående allmenn- og yrkesutdanning som tas til og med 12. skoleår — unntatt grunnskole og framhaldsskole — og yrkesutdanning som tas etter 12. skoleår.

Det kreves at utdanning som tas til og med 12. skoleår, varer minst $3^1/_2$ måned. Utdanning som bygger på Examen artium eller tilsvarende, må vare minst 1 skoleår (minimum 7 måneder) og føre fram til en selvstendig fagutdanning.

Videre kreves at søker oppholder seg ved lærestedet og følger reglementert fulltids dagundervisning.

Ved flerårig utdanning kan det til sammen gis bare det antall årsstipend som er normert for vedkommende utdanning. Faglige forhold kontrolleres fra år til år. Når en søker ikke gjennomfører utdanningen med tilfredsstillende resultat etter normal plan, tildeles ikke stipend. Unntak kan gjøres i særlige tilfeller, når det gjelder mindre forsinkelser som skyldes sykdom eller svangerskap. Er forsinkelsen ikke større enn at den kan innhentes i løpet av året, kan bevilgning gis, men bevilgningen holdes tilbake, inntil det er klart at forsinkelsen blir innhentet. Hvis en utdanning blir avbrutt og ny utdanning påbegynnes, må spørsmålet om borteboerstipend til ny utdanning vurderes særskilt. Som hovedregel gjelder at antall årsstipend til den avbrutte utdanning kommer til fradrag ved tildeling til den nye utdanning.

2. Skolegrupperingen.

Hvordan skolene er gruppert i 10.—12. skoleår og etter 12. skoleår, går fram av oversikten over utdanning.

3. Undervisningsårets varighet.

Lånekassen kartlegger undervisningsårets varighet for all utdanning og stipulerer borteboerstipendbeløpet etter varigheten. Helt stipend gis til fullt undervisningsår (i 10.—12. skoleår minst 10 måneder).

4. Begrensning av antall borteboerstipend.

Til allmennutdanning i 10.—12. skoleår tildeles borteboerstipend vanligvis ikke for mer enn 3 år. Borteboerstipend som gis til elever i 8. og 9. år, 3. realskoleklasse eller 1-årig folkehøgskole, skal ikke komme til fradrag ved eventuell videreutdanning i 10.—12. skoleår. Søkere som har Examen artium eller som har gått alle klasser i gymnaset, tildeles ikke borteboerstipend til fortsatt utdanning av allmenndannende art i 10.—12. skoleår. Artianere kan likevel få stipend i inntil 1 år til utdanning ved folkehøgskole.

Lånekassen avgjør hvilke kombinasjoner av allmennutdanning og yrkesutdanning eller kombinasjoner av yrkesutdanning med naturlig innbyrdes sammenheng som kan godtas for tildeling av borteboerstipend.

Lånekassen avgjør også om det kan gis stipend til videregående eller sideordnet utdanning som har sammenheng med tidligere utdanning.

5. Avstand mellom hjem og skole.

Borteboerstipend tildeles søkere som ikke kan bo hjemme fordi avstanden mellom foreldrehjemmet og lærestedet er for lang. Når avstanden mellom foreldrehjemmet og lærestedet er 4 mil eller mer, eller det tar 3 timer eller mer pr. dag å reise tur—retur med offentlige befordringsmidler, tildeles borteboerstipend hvis søkeren ikke bor hjemme.

Når foreldrehjemmet ligger mindre enn 4 mil fra lærestedet, godkjennes følgende forhold:

a) Reisetid med vanlige befordringsmidler er 3 timer eller mer. Det regnes også med gangtid og ventetid ved skifte av befordringsmidler underveis. Gangtid mellom hjem og holdeplass og mellom holdeplass og skole kan regnes med forsåvidt den til sammen overstiger 15 minutter hver veg.
b) Ordinært rutesamband om morgenen passer ikke, slik at søker kommer for sent til undervisningen.
c) Det oppstår minst 2 timers ventetid etter skoletidens slutt før neste befordringsmiddel til hjemstedet.
d) Søker må ta seg fram på egen hånd mer enn 6 km hver veg.
e) Søkere med foreldrehjem i nærheten av skolen som må bo borte en del av året, for eksempel på grunn av rasfare eller andre vanskeligheter vinterstid, kan ettertildeles borteboerstipend for den tiden vedkommende må bo borte.
f) Søker må bo borte på grunn av sykdom eller handicaps, og når dette er bekreftet ved legeattest eller godtgjort på annen måte.

6. Særlige tilfeller hvor søker ikke kan bo hos sine foreldre.

Borteboerstipend tildeles når:

a) Søker bor hos pleieforeldre uten å være adoptert.
b) Søkers foreldre er døde eller permanent fraværende.
c) Søker bor hos slektninger under skolegangen fordi foreldrene er fraværende.
d) Begge foreldrene er fast bosatt i utlandet.
e) Søker og en av foreldrene bor på hybel på skolestedet uten adgang til vanlig husholdning, mens resten av familien bor på hjemstedet.
f) Søkers foreldre er skilt og forholdene er slik at søker ikke kan bo sammen med en av foreldrene.

7. Andre tungtveiende grunner til å bo borte.

a) Søkere godtas som borteboere når det ved legeattest dokumenteres at de av helsemessige grunner må omplasseres, for eksempel på grunn av allergi, astma eller nervøse lidelser.

b) Søkere godtas som borteboere når det er godtgjort at det er alvorlige konflikter mellom søker og far/mor eller stefar/stemor.

c) Hvilke spesielle forhold som skal godkjennes, avgjøres av Lånekassen når fullstendige opplysninger foreligger. Således godtas ikke uten utførlige opplysninger henvisninger til trangboddhet, behov for miljøforandring eller andre sosiale grunner.

8. Tilsvarende utdanningstilbud på hjemstedet.

Hovedregelen er at det bare kan gis borteboerstipend når det er manglende utdanningstilbud på hjemstedet.

Dette gjelder i første rekke allmennutdanning. Når det gjelder akademisk utdanning, overlates det til søker å bestemme hvor han vil studere. Ved skoler der søkerne plasseres av sentrale nemnder eller der utdanningsprogrammet er forskjellig fra det program som følges ved tilsvarende skole på hjemstedet, tildeles borteboerstipend uten at det på forhånd undersøkes om det er plass på tilsvarende skole på hjemstedet. Lånekassen avgjør ellers om forskjellen i utdanningsprogram er slik at søkeren bør få borteboerstipend til utdanningstid utenfor hjemstedet.

9. Ikke-obligatoriske aktiviteter utenfor vanlig skoletid.

Det gjøres ikke unntak fra reglene i punkt 5 fordi om søker opplyser å måtte bo på skolestedet på grunn av ikke-obligatoriske aktiviteter som for eksempel å nyttiggjøre seg skolens bibliotek, gymnastikksal, musikk- og sangrom, eller å delta i møte- og foreningsvirksomhet. Det kan gjøres unntak for tillitsverv og aktivitet i lovbestemte organer når det er godtgjort at slik aktivitet tar så meget av søkers tid at det er nødvendig å bo på skolestedet. Slike forhold bekreftes av skolen eller stipendutvalget.

10. Søkere som har bodd utenfor hjemmet i de 3 siste år.

Borteboerstipend kan tildeles søkere som har bodd utenfor hjemmet (inklusive militærtjeneste) og forsørget seg selv (uten støtte fra Lånekassen), eller har vært forsørget av ektefelle i de siste 3 år og fortsatt bor borte.

11. Internatutgifter.

Til søkere ved internatskoler med rimelige utgifter til hus og kost, reduseres borteboerstipendet etter følgende tabell:

Internatutgifter kr. pr. måned	Borteboerstipend kr. pr. måned
over 350	210
300—349	150
250—299	100
200—249	50
under 200	0

12. Lønn og andre ytelser under skolegangen.

Borteboerstipend kan tildeles dersom søkeren ikke har deltidslønnet arbeid på 3 timer eller mer pr. dag (arbeid lørdag ettermiddag og søndag regnes ikke med).

Lønn og andre ytelser fra arbeidsgiveren under tjenestefrihet for utdanning er ikke til hinder for at det gis borteboerstipend.

Om enkelte søkere som tar en utdanning får stipend, tilskudd fra hjemstedskommunen o. l., kan det likevel gis borteboerstipend så lenge ikke ytelsene overstiger samlet finansieringsbehov.

Dersom alle elever som tar en bestemt utdanning eller alle borteboende elever ved en skole gis stipend eller liknende ytelser, blir borteboerstipendet å redusere tilsvarende.

13. Gift søker.

Gift søker med forsørgelsesbyrde får borteboerstipend selv om vedkommende bor sammen med foreldre eller svigerforeldre.

Gift søker uten forsørgelsesbyrde får borteboerstipend når vedkommende ikke bor hos foreldre eller svigerforeldre, selv om disse bor på lærestedet.

Bor gift søker utenfor egen og ektefelles bolig mens utdanningen varer, tas ikke hensyn til ektefelles økonomiske stilling.

Bor gift søker og ektefelle sammen på lærestedet gis ikke borteboerstipend dersom ektefellens brutto inntekt overstiger

med 0	barn	kr. 3 000	pr.	måned
» 1	»	» 3 500	»	»
» 2	»	» 4 000	»	»

\+ kr. 500 for hvert av de øvrige.

14. Enslig søker med forsørgelsesbyrde.

Enslig søker med forsørgelsesbyrde (barn) som bor hos foreldre mens utdanningen varer, kan normalt ikke tildeles borteboerstipend.

Det kan gjøres unntak for søkere som har bodd borte fra hjemmet i lengre tid.

15. Eldre søkere.

Søker som har fylt 40 år før utdanningen begynnes, tildeles borteboerstipend dersom vedkommende:

a) må bo utenfor sin ordinære bolig under utdanningen, eller
b) fullfører eller supplerer en påbegynt yrkesutdanning eller vil skaffe seg utdanning for et yrke.

Det kan bare unntaksvis gis borteboerstipend til søkere som har fylt 55 år før utdanningen påbegynnes.

16. Søkere med utenlandsk statsborgerskap.

Utenlandske statsborgere kan normalt ikke tildeles borteboerstipend. Det kan gjøres unntak for:

a) Politiske flyktninger som har tillatelse fra utlendingskontoret til å bosette seg her i landet, når de for øvrig finnes faglig kvalifisert.
b) Utenlandsk statsborger som gjennom slektskap eller ekteskap har sterk tilknytning til landet og som tar en utdanning med sikte på å kvalifisere seg for arbeid her i landet.
c) Utenlandsk statsborger som i en årrekke har seilt på norsk skip eller har arbeidet i Norge i lang tid og som akter å ta arbeid i den norske handelsflåten eller i Norge etter avsluttet utdanning.

17. Borteboerstipendets størrelse.

For 1971—72 er borteboerstipendet kr. 2 100,— for et helt undervisningsår (kr. 210,— pr. måned).

III BEHOVSPRØVD STIPEND TIL ELEVER I 10.—12. SKOLEÅR

Ved behandling av søknader om økonomisk behovsprøvd stipend skal særlig legges vekt på:

Forsørgers (foreldrenes) inntekt, formue og forsørgelsesbyrde.
Søkers, eventuelt ektefellens inntekt, formue og forsørgelsesbyrde.
Store skolepenger (eksklusive materiell) og store reiseutgifter.
Særlige økonomiske fordeler, stipend og stønad fra annet hold.

1. Foreldrenes inntekt, formue og forsørgelsesbyrde.

Ved behandling av søknader om behovsprøvd stipend nyttes vekt-tall etter foreldrenes økonomi, som avleses i tabellen på neste side. Ved avlesning avrundes beløpene ned til nærmeste hele tusen kroner. Foreldrenes s a m l e d e inntekt, formue og forsørgelsesbyrde skal normalt legges til grunn med de tall som går fram av likningsattestene. Foreligger det pålitelige opplysninger om at forholdene har endret seg slik at likningsattestene fra siste skatteår ikke gir et riktig bilde av den inntekt eller formue forsørgeren har i skoleåret, skal det tas omsyn til dette. Likeledes skal den faktiske forsørgelsesbyrde i skoleåret legges til grunn dersom det har skjedd forandringer siden likningen ble fastsatt. Hvis f. eks. søkeren ikke er tatt med ved klasseberegningen, tas det omsyn til dette.

Fastsetting av vekt-tall etter foreldrenes inntekt, forsørgelsesbyrde og formue.

Skatteklasse og inntekt i tusen kroner (antatt inntekt) ved siste skattelikning — avrundet ned til nærmeste 1 000 kroner						Vekt-tall etter inntekt	Har foreldrene formue på kr. 50 000 eller mer, vil det endelige vekt-tall bli følgende											
Kl. 2—3 søker	Kl. 4 søker + 1 barn	Kl. 5 søker + 2 barn	Kl. 6 søker + 3 barn	Kl. 7 søker + 4 barn	Kl. 8 søker + 5 barn		50—69	70—89	90—109	110—129	130—149	150—169	170—189	190—209	210—229	230—249	250—269	270—289
0— 7	0—10	0—13	0—16	0—19	0—22	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
8—10	11—13	14—16	17—19	20—22	23—25	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
11—13	14—16	17—19	20—22	23—25	26—28	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		
14—16	17—19	20—22	23—25	26—28	29—31	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1			
17—19	20—22	23—25	26—28	29—31	32—34	9	8	7	6	5	4	3	2	1				
20—22	23—25	26—28	29—31	32—34	35—37	8	7	6	5	4	3	2	1					
23—25	26—28	29—31	32—34	35—37	38—40	7	6	5	4	3	2	1						
26—28	29—31	32—34	35—37	38—40	41—43	6	5	4	3	2	1							
29—31	32—34	35—37	38—40	41—43	44—46	5	4	3	2	1								
32—34	35—37	38—40	41—43	44—46	47—49	4	3	2	1									
35—37	38—40	41—43	44—46	47—49	50—52	3	2	1										
38—40	41—43	44—46	47—49	50—52	53—55	2	1											
41—43	44—46	47—49	50—52	53—55	56—58	1												

Foreldrenes likningsattest skal legges til grunn selv om søkeren opplyser at han forsørger seg selv eller har egen forsørgelsesbyrde.

Bare i unntakstilfeller, når det er godtgjort at søkeren ikke kan få støtte av foreldrene og det for øvrig anses rimelig, kan en se helt eller delvis bort fra foreldrenes økonomi (f. eks. på grunn av søkers høye alder eller store forsørgelsesbyrde).

2. Søkers inntekt.

Søkers gjennomsnittlige månedsinntekt i skoleåret tas i betraktning. Med inntekt forstås så vel arbeidsinntekt som annen inntekt, f. eks. i form av privat eller offentlig pensjon og støtte.

Enslig søker kan ha en gjennomsnittlig månedsinntekt på kr. 300 uten at det får innvirkning på behandlingsresultatet. Har søkeren forsørgelsesbyrde — ektefelle uten inntekt med barn — økes nevnte beløp med kr. 300 for hver forsørget.

Har søkeren inntekt utover nevnte beløp, regnes 2 minuspoeng for hvert overskytende kr. 100 — avrundet ned til hele hundre kroner.

3. Søkers formue.

Har søkeren formue, nyttes denne regel:

Formue under kr. 5 000 for enslige tas ikke i betraktning. Har søkeren forsørgelsesbyrde, kan fribeløpet økes til kr. 10 000. Av overskytende beløp regnes 1—3 minuspoeng for hvert kr. 3 000.

4. Ektefelles inntekt.

Er der ikke barn i ekteskapet, tas det ikke omsyn til ektefelles inntekt under kr. 1 000,— pr. måned. Hvis det er barn i ekteskapet, økes nevnte beløp med kr. 200 for hvert barn. Har ektefellen inntekt utover nevnte beløp, regnes 1 minuspoeng for hvert overskytende kr. 100.

5. Ektefelles formue.

Har ektefellen formue, nyttes denne regel:

Formue under kr. 15 000 tas ikke i betraktning. Av det overskytende regnes 1—3 minuspoeng for hvert kr. 5 000.

6. Legat og støtte fra annet hold.

Stønad fra legat og andre stipendordninger under til sammen kr. 1 000 for et helt skoleår innvirker ikke på stipendvurderingen. Det regnes 1 minuspoeng for hvert kr. 200 utover dette beløp.

Elever som etter sosiale lover får økonomisk støtte til skolegangen, vil normalt ikke kunne innvilges behovsprøvd stipend.

7. Hjemreiser for borteboende.

Følgende tilleggspoeng kan gis når de faktiske reiseutgifter for to reiser tur/retur (egentlige reiseutgifter ÷ reisemoderasjon) i skoleåret er i alt:

kr.	500	til kr.	699	1	poeng
»	700	» »	899	2	»
»	900	» »	1 099	3	»
»	1 100	og mer		4	»

8. Daglige reiseutgifter for hjemmeboende.

Følgende tilleggspoeng kan gis hjemmeboende søkere som selv må betale daglige reiseutgifter og disse utgjør pr. måned:

kr.	50	til kr.	69	1	poeng
»	70	» »	89	2	»
»	90	» »	109	3	»
»	110	og mer		4	»

9. Skolepenger.

For skolepenger pr. år (eksklusive kost og losji) på:

kr. 500 til kr. 1 000 gis 1 poeng
over » 1 000 » 2 »

10. Stipendsatser 1971—72:

Vekt-tall	Stip.beløp
20	3 000
19	2 800
18	2 600
17	2 400
16	2 200
15	2 000
14	1 800
13	1 600
12	1 400
11	1 200
10	900
9	700
8	500

11. Stor forsørgelsesbyrde og andre særlige forhold.

Stipendbeløpene kan forhøyes når søkeren har stor forsørgelsesbyrde eller når søkeren på grunn av helt spesielle forhold har særlig stort behov for stipend ut over de satser som følger av reglene ovenfor.

IV BEHOVSPRØVD STIPEND TIL SØKERE SOM TAR UTDANNING ETTER 12. SKOLEÅR

1. Omfang.

Det kan gis behovsprøvd stipend når søkeren har særlig stor forsørgelsesbyrde (forsørger ektefelle og minst 2 barn).

Det kan også gis stipend til søkere som etter tidligere regler var på stipendberettiget utdanningstrinn høsten 1968. Retningslinjene for denne overgangsordningen er ikke med i denne orienteringen.

Det kan ikke gis stipend utover normal studietid. Unntak kan gjøres i særlige tilfeller, når det gjelder mindre forsinkelser som skyldes sykdom eller svangerskap.

Ved behandling av søknader om stipend skal særlig legges vekt på:

Forsørgers (foreldrenes) inntekt, formue og forsørgelsesbyrde.
Søkers, eventuelt ektefellens inntekt, formue og forsørgelsesbyrde.
Store reiseutgifter.
Særlige økonomiske fordeler, stipend og stønad fra annet hold.

2. Foreldrenes inntekt, formue og forsørgelsesbyrde.

Ved behandling av søknader om behovsprøvet stipend nyttes vekt-tall etter foreldrenes økonomi som avleses i tabellen nedenfor.

Foreldreformue under kr. 40 000 tas ikke i betraktning. Er nettoformuen større, regnes 15 % av det overskytende som tillegg til foreldrenes øvrige inntekt.

Foreldres skatteklasse, antall barn å forsørge og antatt inntekt i tusen kroner						Vekttall etter inntekt
Kl. 2—3 Søker	Kl. 4 Søker + 1 barn	Kl. 5 Søker + 2 barn	Kl. 6 Søker + 3 barn	Kl. 7 Søker + 4 barn	Kl. 8 Søker + 5 barn	
0—13	0—16	0—19	0—22	0—25	0—28	11
14—16	17—19	20—22	23—25	26—28	29—31	10
17—19	20—22	23—25	26—28	29—31	32—34	9
20—22	23—25	26—28	29—31	32—34	35—37	8
23—25	26—28	29—31	32—34	35—37	38—40	7
26—28	29—31	32—34	35—37	38—40	41—43	6
29—31	32—34	35—37	38—40	41—43	44—46	5
32—34	35—37	38—40	41—43	44—46	47—49	4
35—37	38—40	41—43	44—46	47—49	50—52	3
38—40	41—43	44—46	47—49	50—52	53—55	2
41—43	44—46	47—49	50—52	53—55	56—58	1
44—46	47—49	50—52	53—55	56—58	59—61	0

Som tillegg til tabellen nyttes en ordning med pluss- og minuspoeng.

3. Reiseutgifter.

Ved store utgifter til hjemreiser for b o r t e b o e n d e gis tilleggspoeng — slik at faktiske reiseutgifter (egentlige reiseutgifter ÷ reisemoderasjon) på kr. 800,— og mer gir 3 poeng, utgifter mellom kr. 600,— og kr. 799,— gir 2 poeng og utgifter mellom kr. 400,— og kr. 599,— gir 1 poeng.

Til h j e m m e b o e n d e søkere som har særlig store utgifter til daglige reiser, kan gis inntil 2 tilleggspoeng. Retningsgivende er at det vanligvis ikke gis tilleggspoeng for reiser under kr. 600,— for et undervisningsår.

4. Forsørgelsesbyrde.

Det kan gis *tilleggspoeng etter følgende regel:*

Ektefelle uten inntekt	+ 2 barn	6 poeng
» » »	+ 3 barn	8 »
	osv.	
2 barn å forsørge	(eneforsørger)	4 poeng
3 » » »	»	6 »
	osv.	

5. Søkers inntekt og formue.

Det tas heller ikke hensyn til søkers a r b e i d s i n n t e k t eller annen godtgjørelse under utdanningen på inntil kr. 3 000,— pr. skoleår. Det regnes 1 minuspoeng for hvert kr. 1 000,— utover dette beløp.

Er arbeidsinntekten m. v. i søknadsperioden tilstrekkelig til å finansiere utdanningen, gis ikke stipend. Det gis heller ikke stipend til søker som er vitenskapelig assistent eller stipendiat.

Har søkeren formue utover kr. 5 000,— gis det ikke stipend, med mindre formuens art eller andre forhold gjør dette rimelig.

Stønad fra legater og andre stipendordninger under til sammen kr. 1 000,— for et helt skoleår innvirker ikke på stipendvurderingen. Det gis 1 minuspoeng for hvert kr. 200,— i stønad utover dette beløp.

6. Ektefelles formue.

Spørsmålet om i hvilken grad ektefelles f o r m u e skal innvirke på stipendvurderingen, avgjøres skjønnsmessig. Retningsgivende er at det ikke gis stipend når formuen er over kr. 10 000,— med mindre formuens art eller andre forhold gjør dette urimelig.

7. Stipendsatser 1971—72.

Vekttall	Beløp
20	3 000
19	2 800
18	2 600
17	2 400
16	2 200
15	2 000
14	1 800
13	1 600
12	1 400
11	1 200
10	1 000
9	800

V SUPPLERINGSLÅN

Ved utdanning i 10.—12. skoleår skal støtten i hovedsak være stipend mens lån blir hovedformen ved utdanning etter 12. skoleår. Det er imidlertid på det rene at en gjennom stipendordningen ikke vil kunne skaffe de midler som trengs i alle tilfeller. Det er derfor åpnet adgang til å gi supplerende lån, dvs. mindre lån som tillegg til allerede tildelt behovsprøvd stipend (+ eventuelt borteboerstipend).

Det er en forutsetning at det dreier seg om heltidsundervisning og fullstendig fagkrets, og at søkeren holder tilfredsstillende faglig nivå.

Til annen utdanning som går inn under 10.—12. skoleår, kan gis vanlig utdanningslån.

Retningslinjene for tildeling av suppleringslån er følgende:

a) Det kan gis suppleringslån til søker i grunnleggende 1-årig kurs ved verkstedskole og skole for handel og kontorarbeid fra utgangen av det kalenderår søker fyller 16 år, og til søker i de 2 siste klassene i gymnaset. Lån kan bare gis til heltidsundervisning med godkjent fagkrets og når vedkommende holder slikt faglig nivå at det ikke er tvil om at eksamen kan fullføres på normal tid.

   Lån gis etter følgende satser:

Vekt-tall etter foreldrenes formue, inntekt og klasse, jfr. side 19 + eventuelle tilleggspoeng	Suppleringslån
13	5 000
12	5 000
11	5 000
10	4 600
9	4 200
8	3 800
7	3 400
6	2 800
5	2 200
4	1 600
3	1 000

b) For enslig søker som har egne midler for søknadsperioden, trekkes slike beløp i sin helhet fra ved fastsettelse av lånets størrelse. For gift søker med forsørgelsesbyrde gis et skjønnsmessig fribeløp for egne midler.

c) Søker som har forsørgelsesbyrde (ektefelle og barn) når utdanningen påbegynnes, kan gis kr. 2 500 i tillegg for første forsørget, og kr. 1 500 i tillegg for hver av de øvrige.

d) Søkere som får forsørgelsesbyrde mens utdanningen varer, gis ikke tillegg i lånet utover satsene som følger av tabellen.

e) Unntaksvis kan det gis redusert suppleringslån — som vanligvis ikke må overstige et halvt års lån — til elever i 1. kl. av 3-årig gymnas, når det er godtgjort at søker ellers ikke vil kunne skaffe midler til å finansiere 1. kl. og for øvrig fyller vilkårene under pkt. a).

VI LÆRLINGER

1. Borteboerstipend.

For 1971—72 kan det etter vanlige vilkår for øvrig gis borteboerstipend med inntil kr. 2 100 pr. år, såfremt netto tarifflønn pr. måned for vedkommende fag ikke overstiger kr. 770,— i Oslo, Bergen og Trondheim, og kr. 690,— for resten av landet.

Dersom netto tarifflønn overstiger nevnte satser, reduseres borteboerstipendet tilsvarende.

2. Lån.

Det gis lån til hel eller delvis dekning av differansen mellom utdanningskostnad og summen av eventuelt borteboerstipend og netto tarifflønn. Som

utdanningskostnad regnes Lånekassens normer for utdanningsperioden, men det gis ikke fribeløp for egen inntekt ved fastsettelse av lånets størrelse.

Ved søknad om lån må legges ved attestasjon fra arbeidsgiver for læretidens påbegynnelse og sluttdato, samt opplysninger om tarifflønnen i søknadsperioden.

Hvis foreldrene har barnetrygd for søker, skal barnetrygdbeløpet legges til tarifflønnen ved beregning av lånets størrelse.

VII KVELDSUNDERVISNING

Hovedregelen er at det gis stipend og lån bare til skoler med dagundervisning.

For 1971—72 er det gjort unntak fra hovedregelen for følgende skoler:

1-årig realskole,
2. klasse i 2-årig realskole,
1-årig og 2-årig gymnas,
studentfagkurs ved skoler med eksamensrett.

1. Stipend til realskole.

Det kan gis stipend til 1-årig realskole og til 2. klasse i 2-årig realskole. Det kreves at undervisningstiden pr. uke er minst 25 timer og at vedkommende søker ikke har 9-årig grunnskole eller har tatt allmennutdanning på tilsvarende undervisningstrinn tidligere.

Videre kreves bekreftelse på at vedkommende søker ikke har inntektsbringende arbeid ved siden av skolegangen på 3 timer eller mer pr. dag (arbeid lørdag ettermiddag og søndag regnes ikke med).

2. Stipend til gymnas.

Det kan gis stipend til 1-årig eller 2-årig gymnas til søker som ikke tar undervisning etter deleksamensordningen, og ikke har hatt allmennutdanning på tilsvarende undervisningstrinn tidligere.

Det kreves at undervisningstiden pr. uke er på minst 25 timer. Dersom timetallet er mindre kan det likevel gis stipend for 2. klasse med minst 20 undervisningstimer pr. uke.

Videre kreves bekreftelse på at vedkommende søker ikke har inntektsbringende arbeid ved siden av skolegangen på 3 timer eller mer pr. dag.

3. Suppleringslån til gymnas.

På grunnlag av fullstendige opplysninger om faglige og økonomiske forhold kan det gis suppleringslån til 1-årig gymnas og 2. klasse i 2-årig gymnas etter vanlige regler.

4. Stipend og lån til studentfagkurs.

Det kan gis stipend og lån til studentfagkurs ved skoler med eksamensrett. Det kreves at vedkommende søker ikke har inntektsbringende arbeid ved siden av skolegangen på 3 timer eller mer pr. dag (arbeid lørdag ettermiddag og søndag regnes ikke med).

5. Utbetaling av stipend og lån.

Ved realskole og gymnas utbetales årsbeløp i 4 terminer, med 2 terminer til og med utgangen av januar, og 2 terminer for den resterende del av skoleåret.

Det forutsettes at støttemottakerne ikke reduserer fagkretsen i løpet av skoleåret.

VIII SÆRLIGE STIPEND

1. Kunstfagstipend.

Elever ved Statens kunstakademi, Ballettinstituttet, Operaens ballettskole, og elever som tar videregående utdanning i musikk, sang e. a. kunstfag innen- eller utenlands, kan gis et ikke-behovsprøvd kunstfagstipend som for 1971—72 kan gå opp til kr. 5 000, eventuelt med borteboerstipend i tillegg. Elever ved Statens teaterskole kan gis kunstfagstipend opp til kr. 3000 + eventuelt borteboerstipend.

Kunstnere som har avsluttet sin ordinære utdanning, kan gis stipend til videreutdanning innen- eller utenlands opp til kr. 7 000.

Retningslinjene for tildeling av kunstfagstipend er for øvrig følgende:

Under forutsetning av fulltidsutdanning kan det tildeles kunstfagstipend dersom søkerne ikke har mer enn 3 timers deltidsarbeid pr. dag. Ved tildelingen tas det ikke hensyn til foreldrenes, søkerens eller eventuelt ektefellens økonomiske forhold.

Elevene ved Statens kunstakademi kan tildeles inntil 4 stipend under forutsetning av at elevene viser normal faglig fremgang.

Elevene ved Ballettinstituttet og ved Operaens ballettskole kan tildeles inntil 2 stipend i et 3-årig utdanningsprogram. For særlig lovende elever, kan stipend også tildeles det første året.

Elevene ved musikkonservatoriene kan tildeles inntil 3 stipend for de 3 siste år i konservatorieklassene ved Orkesterseksjonen og Solistseksjonen under forutsetning av at de nye felles studieplaner ved konservatoriene som Plankomitéen ved Musikkonservatoriet har utarbeidet, blir godkjent av departementet.

Ved ballettskoler og musikkskoler kan antall stipend bli begrenset slik at tildelingen skjer etter en faglig vurdering.

Videreutdanningsstipend for kunstnere kan tildeles etter vurdering av søkerens faglige kvalifikasjoner og skal ikke være underlagt behovsprøving når det gjelder søkers egen økonomiske stilling.

2. Nordisk stipend.

Det kan gis behovsprøvd stipend til delstudium ved høgskole eller universitet i et annet nordisk land når utdanningen er påbegynt her i landet. Stipendstørrelsen varierer med merkostnadene.

IX UTDANNING I UTLANDET

Søkerens og utdanningens tilknytning til Norge.

Utdanningsstøtte etter reglene nedenfor tildeles til reglementert heltidsundervisning ved læresteder som gir samme yrkes- eller utdanningskompetanse som utdanning ved norske læresteder som det gis utdanningsstøtte til, når det er behov for arbeidskraft på vedkommende område her i landet, og når norske læresteder ikke har plass til alle som søker om å bli opptatt. Det kreves at vedkommende søker har til hensikt å vende tilbake til Norge når utdanningen er avsluttet.

Vanligvis kreves at søker er norsk statsborger, og enten har sitt hjem i Norge, eller har bodd der i de siste år før utdanningen påbegynnes.

Unntak kan gjøres når oppholdet i utlandet skyldes at søkers foreldre er eller har vært i norsk offentlig utenrikstjeneste, i tjeneste for misjon, eller i engasjement for utviklingsland.

Utdanningsstøtten gis etter reglene nedenfor i form av utdanningslån, borteboerstipend, reisestipend, gebyrstipend og behovsprøvd stipend. Det gis ikke suppleringslån til utdanning i utlandet.

1. Utdanningslån.

a) For utdanning i Europa gis utdanningslån til reglementert heltidsundervisning av minst ett undervisningsårs varighet som gir yrkeskompetanse som det er behov for her i landet. Vanligvis kreves at utdanningen ikke kan fås ved norsk skole, jfr. punkt g).

Lån gis til dekning av de kostnadsnormer som til enhver tid godkjennes av Lånekassen for vedkommende studiested/fagretning, etter at stipend og eventuelt egne midler og beregnet tilskott etter gjeldende regler for behovsprøving er fratrukket.

Ved enkelte skoler med særlig høye utdanningskostnader gis utdanningslån av samme størrelse som gjelder for tilsvarende fagretning ved vanlig skole i vedkommende studieland.

b) For utdanning i USA og Canada gis utdanningslån bare til reglementert heltidsundervisning ved universiteter og senior colleges som godkjennes av Lånekassen og som tilsvarer norsk universitets- og høgskoleutdanning, (jfr. punkt e) når det er behov for utdanningen her i landet.

Det gis lån fra og med junior-trinnet fram til avsluttende hovedeksamen som godkjennes her i landet. Unntaksvis kan det i særlige tilfelle gis lån i de to siste quarters av sophomore-trinnet i USA og i de to siste terminer av freshman-trinnet i Canada, såfremt samlet lån ikke overstiger normen for vedkommende fagretning.

Lånets størrelse avpasses vanligvis slik at samlet lån ikke overskrider det nivå som gjelder for vedkommende fagretning ved utdanning i Norge.

Tilsagn om lån gis for reglementert utdanningstid fram til godkjent hovedeksamen.

c) For utdanning i andre ikke-europeiske land enn USA og Canada gis normalt ikke utdanningslån.

Unntaksvis kan lån tildeles i særlige tilfeller etter at faglige forhold er nærmere vurdert, såfremt det dreier seg om en utdanning som det er særlig behov for her i landet, eller en spesialutdanning som tas i forbindelse med et påbegynt fagstudium i Norge.

d) Det kan gis lån til toppfinansiering av videregående fagutdanning eller spesialutdanning av minst ett års varighet, når det foreligger bekreftelse på tildeling av stipend fra annet hold til opphold og/eller undervisning og skolepenger. I slike tilfeller kan en se bort fra kravet om at vedkommende utdanning ikke kan tas i Norge.

e) For videregående utdanning etter avsluttet fagutdanning gis lån bare når faglige resultater er meget gode og det er behov for utdanningen her i landet.

For søker som har avsluttet teknisk skole i Norge, kreves vanligvis gjennomsnittskarakterer på minst 2,40, og dessuten at vedkommende søker kvalifiserer for opptak på den tekniske høgskolen i Trondheim. For søker som har avsluttet utdanning ved Bedriftsøkonomisk Institutt, kreves vanligvis at gjennomsnittskarakteren er 2,40 eller bedre, og at utdanningen kvalifiserer for sivilløkonomtittelen eller tilsvarende.

Søkere som ikke har fått innvilget lån 1. året på grunn av for svak forutdanning, kan ta opp spørsmålet om lån for 2. år dersom faglige resultater etter 1. år er m e g e t gode.

f) Det gis ikke lån til forutdanning som kreves for å komme inn på et fagstudium, f. eks. pre-medical, pre-dental o. l. ved undergraduate avdeling. Unntak kan gjøres når forutdanningen er avsluttet og fagstudiet er påbegynt. For 1. året ved fransk- og spanskspråklige universiteter gjelder særlige regler.

g) Det gis ikke lån til utdanning som ikke er faglig tilfredsstillende sammenliknet med tilsvarende utdanning i norsk skoleverk.
Heller ikke gis lån til elementær yrkesutdanning som Lånekassen ikke godkjenner.

h) Det gis ikke lån til 1. året av flerårig utdanning når resultatene av vedkommende søkers forutdanning er særlig svake. Dersom 1. året likevel gjennomføres med tilfredsstillende resultat, kan det etter nærmere vurdering gis lån til konvertering av eventuelt lån som er tatt opp utenfor Lånekassen til å finansiere 1. året.

i) Unntaksvis kan gis lån til akademisk utdanning i utlandet som svarer til den som fås her i landet, f. eks. når det gjelder utdanningsprogram som avviker noe fra det som kan fås i Norge, og vedkommende søker har særlig behov og forutsetning for det spesielle program.

j) Søker med forsørgelsesbyrde (ektefelle + barn) kan gis tillegg utover normen for enslig søker etter samme regler som gjelder for tildeling av lån i Norge. Vilkåret er at søker er faglig i rute, og at det samlede lån ikke vesentlig overstiger det normale for vedkommende studium/fagretning.
I særlige tilfeller kan ektefelle som bor sammen med søker på studiestedet, for en begrenset tid godtas som forsørgelsesbyrde, selv om det ikke er barn i ekteskapet.

2. Borteboerstipend.

a) Det kan gis borteboerstipend til utdanning som omfattes av ordningen med utdanningslån. At en søker ikke får utdanningslån på grunn av økonomisk behovsprøving, hindrer ikke at borteboerstipend kan gis.

b) Det kan likevel gis borteboerstipend for følgende skoler/kurs som ikke omfattes av ordningen med utdanningslån:

a) Lycée Corneille i Rouen.

b) Atlantic College i Wales.

c) Vanlige vinter- og vårkurs ved nordiske folkehøgskoler, såfremt undervisningen er lagt opp etter samme mønster som ved norsk folkehøgskole, og vedkommende søker for øvrig fyller vilkårene for stipend til skolegang ved folkehøgskole.

c) Unntaksvis kan gis borteboerstipend til utdanning som i Norge går inn under ordningen, når det er tungtveiende grunner til at utdanningen tas i nærheten av foreldrenes bopel og deres opphold der skyldes at de er eller har vært i norsk offentlig utenrikstjeneste, i tjeneste for misjon, eller i engasjement for utviklingsland.

d) For 1971—72 er borteboerstipendet kr. 2 600,— for et helt undervisningsår.

3. Reisestipend.

a) For utdanning i Europa gis reisestipend til reglementert heltidsundervisning ved akademiske læreanstalter og ved fag- og yrkesskoler av minst 2 års varighet, såfremt utdanningen omfattes av utlånsvirksomheten.
Reisestipend gis til dekning av inntil 50 % av billettprisen på billigste klasse 2 ganger tur—retur årlig mellom lærested og nærmeste grensestasjon eller havn i Norge.
Dersom det gjelder særskilte moderasjonsordninger for vedkommende reisestrekning, går moderasjonen til fradrag i reisestipendet.
Reisestipend gis normalt i et tidsrom som svarer til ordinær studietid.

b) For utdanning i USA og Canada gis reisestipend til reglementert heltidsundervisning av minst 2 års varighet ved akademiske læreanstalter, såfremt utdanningen omfattes av utlånsvirksomheten og vedkommende søker ikke har Fulbright reisestipend.
Reisestipend gis til dekning av 50 % av billettprisen på billigste klasse for en framreise til lærestedet ved begynnelsen av studiet, og for en tilbakereise til norsk grense/havn etter fullført studium. Søker med reglementert studietid på minst 4 år gis etter 2 års studium med tilfredsstillende resultat reisestipend til en ekstra tur/retur-reise mellom lærested og norsk grense/havn.

c) For utdanning i andre ikke-europeiske land gis reisestipend etter samme retningslinjer og med inntil samme beløp som gjelder for utdanning i USA og Canada.

d) Studenter ved akademiske læreanstalter i Norge som tar studieopphold av minst ½ undervisningsårs varighet i annet europeisk land, kan tildeles reisestipend til en tur—retur reise.
Vilkåret er at studieoppholdet er et ledd i en godkjent studieplan.
Kan studiet også gjennomføres i Norge, gis reisestipend bare for så vidt utenlandsoppholdet ikke forlenger samlet studietid. Vanligvis kreves også at minst 2 år av studieplanen er fullført med tilfredsstillende resultat.

e) Det gis ikke reisestipend til allmennutdanning, elementær grunnutdanning, akademisk videreutdanning, deltakelse i spesialkurs, praktikantarbeid eller liknende.

4. Gebyrstipend.

a) Gebyrstipend gis til reglementert heltidsstudium i utlandet såfremt utdanningen omfattes av utlånsvirksomheten, og den anses som akademisk i Norge. Det kan likevel gis gebyrstipend til fysioterapiutdanning i utlandet.
Gebyrstipend gis for utdanning som fører fram til avsluttende hovedeksamen som godkjennes i Norge, men omfatter ikke akademisk videreutdanning, deltakelse i spesialkurs, praktikantarbeid eller liknende.

Gebyrstipend gis vanligvis bare for selve fagstudiet. Ved enkelte læresteder hvor det kreves et forstudium for å komme inn på fagstudiet, kan det etter nærmere vurdering refunderes gebyrstipend for forstudiet når vedkommende søker er kommet inn på fagstudiet. Gebyrstipendet gis normalt i et tidsrom som tilsvarer ordinær studietid.

b) Studenter ved akademiske læreanstalter i Norge som tar studieopphold av minst ½ undervisningsårs varighet i annet europeisk land, kan tildeles gebyrstipend. Vilkåret er at studieoppholdet er et ledd i en godkjent studieplan.
Kan studiet også gjennomføres i Norge, gis gebyrstipend vanligvis bare for så vidt utenlandsoppholdet ikke forlenger samlet studietid. Vanligvis kreves også at minst 2 år av studieplanen er fullført med tilfredsstillende resultat.

c) Gebyrstipend skal dekke de faktiske gebyrer ved hvert enkelt lærested og fagretning, dog begrenset til kr. 4 250,— pr. år og tilsvarende mindre for enkelte semester.
Medisinstudenter i Eire kan dog gis gebyrstipend opp til kr. 5 100,— pr. år.

5. Behovsprøvd stipend.

a) For yrkesutdanning i Europa som svarer til 10.—12. skoleår, gis behovsprøvd stipend når det dreier seg om reglementert heltidsundervisning ved skoler som gir yrkeskompetanse som det er behov for her i landet. Vanligvis kreves at vedkommende søker ikke kan få utdanningen i Norge.
Utdanningen må være av minst 1 års varighet og ligge på et nivå som går ut over den elementære utdanning i 1. klasse i yrkesskolen.
Dersom det er særlige og tungtveiende grunner til å ta utdanningen i utlandet kan det unntaksvis gis behovsprøvd stipend til allmennutdanning som svarer til 10.—12. skoleår, og til yrkesutdanning som kan fås i Norge.

b) Unntaksvis kan behovsprøvd stipend gis til utdanning utenfor Europa, når det gjelder spesialutdanning som ikke kan fås i Europa.

c) For heltidsstuderende i låneberettiget postgymnasial utdanning som begynte utdanningen i studieåret 1967—68 eller tidligere, gis behovsprøvd stipend etter samme retningslinjer som gjelder for studenter i Norge som tildeles stipend etter den gjeldende overgangsordning.

d) Det kan gis behovsprøvd stipend til søker med stor forsørgelsesbyrde (2 barn eller mer) i låneberettiget utdanning, etter samme retningslinjer og satser som gjelder for postgymnasial utdanning i Norge.

X FORRENTNING OG TILBAKEBETALING

Staten dekker rentene i normal utdanningstid. Fra første månedsskifte etter endt/avbrutt utdanning blir rentene belastet låntakeren. Renten er f. t. 4,75 % p. a.

Er slutteksamen forsinket, avgjør Lånekassen i hvert enkelt tilfelle det tidsrom låntakeren skal svare renter for. Forsinkelser grunnet dokumentert sykdom, ordinær militærtjeneste eller svangerskap medfører ikke rentebelastning. Også i tilbakebetalingstiden gis det etter søknad rentefrihet under samme forhold. Under fortsatt utdanning som er lån/stipendberettiget, gis rentefrihet for tidligere låneopptak under forutsetning av at det dreier seg om regulær heltids-utdanning, og låntakeren ikke har inntekter som vesentlig overstiger omkostningene ved den fortsatte utdanning.

Etter endt/avbrutt utdanning får låntakeren tilsendt betalingsplan. Nedbetalingen skjer ved faste, halvårlige terminer (renter + avdrag). Terminene fastsettes etter lånets størrelse og den inntekt utdanningen kan ventes å gi.

Eksempel:

Utdanning	Gjeld	½-årl. term.	Nedbet.tid (år)
Handelsgym.	6 000	480	9
Lærerskole	12 000	780	9,5
3-årig teknisk skole	18 000	870	14
Filologi	30 000	1 350	15

Etter ca. 9 måneder betales påløpne renter, og etter ytterligere 6 måneder forfaller første ordinære termin.

Lånekassen sender varsel (innbetalingskort) før hvert forfall. Men om slikt varsel ikke når låntakeren, fritas han ikke av den grunn for å betale rett-tidig i samsvar med betalingsplanen.

Skulle låntakerens økonomiske stilling bli slik at det ville være urimelig å opprettholde betalingsplanen, kan det etter søknad med dokumenterte opplysninger om inntekt, forsørgelsesbyrde og øvrige økonomiske forpliktelser gis lettelser i betalingsvilkårene, — ved betalingsutsettelse for en eller flere terminer (terminforskyvning) eller ved en tidsbestemt reduksjon av terminene.

Dersom låntakeren misligholder låneforpliktelsene, kan Lånekassen erklære hele lånet forfalt til betaling.

Under tilbakebetalingen av lånet plikter låntakeren å holde Lånekassen underrettet om sin adresse.

Når invaliditet eller varig sykdom medfører at låntakeren ikke kan greie sine forpliktelser, kan det søkes om ettergivelse.

Dør låntakeren, blir gjelden ettergitt.

ANDRE OPPLYSNINGER

Søknad om støtte skrives på fastsatt blankett som fås ved vedkommende skole eller fra Lånekassen.

Det er av stor betydning for behandlingen og resultatet at søkeren svarer utførlig på spørsmålene i blanketten, og legger ved vitnemål og attester i rettkjent avskrift. Ufullstendige søknader vil forsinke behandlingen.

Melding om adresse og fortgang i utdanningen.

Støttemottakeren plikter til enhver tid å holde Lånekassen underrettet om sin boligadresse og om fortgangen i utdanningen.

Dette gjelder også for tidsrom som det ikke søkes støtte for.

Søknadsfrister.

Det kan søkes stipend og lån for opp til et helt studieår (høst/vår) om gangen. For studieåret 1971—72 gjelder følgende frister:

1. mars 1971.

For elever/studenter som er igang med sin utdanning i Norge, og som trenger midler når studieåret 1971—72 tar til. For allmennskoler, yrkesskoler og skoler for handel og kontorarbeid gjelder særskilte frister.

Søkere som sender søknad før **1. februar** kan, ved henvendelse til Lånekassen, gjøre regning med å få opplysning om resultatet i juni.

1. juni 1971 — for søkere i utlandet som er i gang med sin utdanning og som trenger midler når studieåret 1971—72 tar til.

1. august 1971 — for søkere i Norge som begynner utdanningen om høsten og som ønsker midler disponible før 1. oktober. (Søkere som begynner sin utdanning høsten 1971, anmodes om å sende søknad direkte til Lånekassen med det samme de har fått melding om opptak.)

15. september 1971 — for søkere som begynner utdanningen i Norge om høsten og som ønsker midler disponible før 1. desember.

15. november 1971 — for søkere som begynner utdanningen i utlandet om høsten, og som ønsker midler disponible før jul.

1. februar 1972 — for søkere som begynner i januar. Samme frist gjelder for søknad om tilleggslån. Søknader som kommer inn senere, vil ikke bli tatt opp til behandling med mindre det foreligger spesielle grunner.

Søknad om tilleggslån.

Søknad om tilleggslån kan bare innsendes av søkere som ved ordinær søknad ikke har søkt så stort lån som Lånekassen etter reglene kan tildele, eller av søkere som dokumenterer at ekstraordinære forhold har oppstått slik at undervisningsåret ellers ikke vil kunne fullføres.

For allmennskoler, yrkesskole og skoler for handel og kontorarbeid gjelder egne søknadsfrister som kunngjøres gjennom stipendutvalgene.

Søknader om stipend som sendes inn etter at skoleåret/kurset er avsluttet, vil ikke bli tatt opp til behandling.

Konvertering av utdanningslån.

Det kan unntaksvis gis lån til innfrielse av lån som er tatt opp utenfor Lånekassen for å finansiere utdanning som det ellers kan gis lån til, når lånet er særlig tyngende for søkeren, og det ellers står i rimelig forhold til utdanningskostnaden.

Klage over behandlingsresultatet. Mener søkeren at behandlingsresultatet ikke er i samsvar med de regler som gjelder for tildelingen, kan skriftlig begrunnet klage sendes inn til Lånekassens klagenemnd innen 3 uker etter at søker har mottatt melding om behandlingsresultatet.

Opplysningsvirksomheten. Lånekassen har egen opplysningsavdeling med studieveiledere som har til oppgave å skaffe til veie opplysningsmateriell om studie- og utdanningsforhold, og å gi veiledning og råd i utdannings- og finansieringsspørsmål. Til avdelingen hører bibliotek med håndbøker, skoleplaner, universitetskataloger m. v. for de fleste aktuelle studieland. Biblioteket er tilgjengelig for interesserte.

Det innhentede studiemateriell danner grunnlag for utarbeidelse av oversikter, vanligvis i form av stensilerte orienteringer, som kan rekvireres etter behov. I tillegg til dette kan publikum gjennom brev eller personlig kontakt med Lånekassen ta opp sine personlige problemer i forbindelse med studiemuligheter og studieforhold ved norske og utenlandske læresteder.

LOV AV 19. JUNI 1969 NR. 49
OM STØNAD TIL UNGDOM I VIDAREGÅANDE UTDANNING

Ved kgl. res. 19. juni 1969 gitt virkning fra 1. juli 1969, med unntak for § 9 som er gitt virkning fra 1. april 1970.

§ 1. Reisestønad.

Ungdom i gymnas og yrkesskolar, og i andre skolar som etter vedtak av vedkomande departement er jamstelte med dei, får stønad til lange daglege reiser mellom heim og lærestad etter nærare reglar fastsette av departementet.

Til lengre reiser mellom heimstad og lærestad får ungdom i vidaregåande utdanning moderasjon i billettprisane eller reisestønad.

Stønad etter første leddet får ein av vedkomande kommune med slik refusjon frå staten som Stortinget fastset.

§ 2. Bortebuarstipend.

Bortebuarstipend kan ein gje til ungdom som må bu utanfor heimstaden under vidaregåande allmennutdanning eller fag- og yrkesutdanning. Etter vedtak av vedkomande departement kan ein i særhøve gje slikt stipend også til ungdom som får utdanning på heimstaden, men som ikkje bur heime.

På dei vilkår som er nemnde i første leddet, kan ein også gje bortebuarstipend til lærlingar og andre elevar i kombinert praktisk/teoretisk utdanning, til heil eller delvis dekning av utgifter som ikkje blir dekte av lønna.

§ 3. Særlege stipend.

Ungdom i gymnas og yrkesskolar, og i andre skolar som etter vedtak av vedkomande departement er jamstelte med dei, kan få særlege stipend på grunnlag av dei økonomiske tilhøva til forsytarane, ektemaken eller eleven sjølv.

Ungdom i anna utdanning enn den som er nemnd i første leddet, kan få særlege stipend når de har stor forsytingskyldnad.

§ 4. Gebyrstipend.

Ungdom i vidaregåande utdanning kan få stipend til heil eller delvis dekning av skolepengar, studiegebyr og andre undervisnings- og eksamensavgifter.

§ 5. Utdanningsstipend for kunstnarar.

Ungdom med kunstnargivnad kan få stipend til ei vanleg utdanning som kunstnar.

§ 6. Lån.

Statens lånekasse for utdanning kan gje lån til finansiering av utdannning til studerande ved universitet og høgskolar, og til studerande ved andre institusjonar som etter vedtak av vedkomande departement er jamstelte med dei. Ein kan gje supplerande lån til elevar i yrkesutdanning som ikkje går inn under første leddet, og unntaksvis til elevar i vidaregåande allmennutdanning og til lærlingar og andre elevar i kombinert praktisk/teoretisk utdanning.

Når ein gjev lån, skal ein ta omsyn til dei økonomiske forhold til lånsøkjaren, og i regelen til dei økonomiske forholda til ektemaken. Til Stortinget vedtek (fastset) noko anna, skal ein i regelen også ta omsyn til dei økonomiske forholda til forsytarane.

Det skal reknast rente av låna når utdanninga er avslutta eller normal utdanningstid er gått. Stortinget kan fastsetje at det og skal reknast rente i utdanningstida.

Lånekassa fastset avdragsplanen, som til vanleg skal byggje på annuitetsprinsippet. Avdragstida blir sett etter storleiken på lånet og etter kva inntekt låntakaren kan rekna med, men skal i regelen ikkje vera lengre enn 20 år. Med godkjenning av departementet kan Lånekassa vedta at fastsette terminsummar skal aukast og avdragstida forkortast for lån som det er sett opp betalingsplan for.

Døyr låntakaren, blir gjelda ettergjeven. Lånekassa kan ettergje lån heilt eller delvis når ein meiner det er rimeleg av di låntakaren har vorte ufør eller lid av langvarig sjukdom. Lånekassa kan gje utsetjing med betaling av rente og avdrag når vidare utdanning, militærteneste eller sjukdom har ført til vesentleg svikt i inntekt, eller når andre forhold har ført til at det vil verke urimeleg å krevje betaling etter den fastsatte betalingsplanen. I samband med betalingsutsetjing kan ein gje avkall på rente.

§ 7. Nærare føresegner.

Stortinget fastset maksimale satsar for bortebuarstipend, særlege stipend og gebyrstipend. Kongen fastset rentesatsen for lån.

Vedkomande departement kan gje føresegner om reisestønad, stipend og lån. Departementet kan avgrense ordningane, setje aldersgrenser, stille faglege krav, avgrense høvet til å kombinere ymse slag utdanning og setje andre vilkår for stønad, stipend og lån.

Statens lånekasse for utdanning gjev nærare reglar om stønad, stipend og lån, og kan gje føresegner og setje vilkår av same slag som er nemnde i føregåande ledd.

§ 8. Organisasjonen av Lånekassa.

Statens lånekasse for utdanning er eit sentralorgan for dei stipend- og låneordningar som er nemnde i §§ 1—6.

Lånekassa skal ha eit grunnfond og eit reservefond bygd på midlar som Stortinget løyver eller vedtek overført. Dersom Stortinget ikkje gjer anna

vedtak skal ikkje fonda forrentast av Lånekassa. I tilfelle avvikling fell fonda tilbake til staten.

Til verksemda kan Lånekassa ta opp lån inntil ein sum som svarar til ti gonger den summen grunnfondet utgjer. Låna blir garanterte av staten og kan takast opp ved å skriva ut ihendehavarobligasjonar eller på annan måte, etter nærare føresegner av vedkomande departement.

Administrasjonsutgiftene til Lånekassa blir dekte av staten i den mon dei ikkje blir dekte av renteinntekta.

Departementet syter for revisjon av rekneskapen og fører tilsyn med Lånekassa. Årsmelding og rekneskap skal kvart år leggjast fram for Stortinget.

§ 9. Leiinga av Lånekassa.

Statens Lånekasse for utdanning skal leiast av eit styre og ein direktør.

Styret har 5 medlemer med personlege varamenn, som blir oppnemnde av Kongen for inntil 3 år. Kongen fastset kven som skal vere formann og varaformann i styret.

Direktøren i Lånekassa blir tilsett av Kongen. Direktøren leier den daglege drifta av Lånekassa i samsvar med dei føresegnene som styret fastset.

Lånekassa skal ha eit råd på 12 medlemer, som blir oppnemnde av Kongen for inntil 3 år. Rådet fører tilsyn med verksemda til Lånekassa og gjev tilråding til departementet om hovudlinene for stønads-, stipend- og låneordningane etter denne lova.

§ 10. Medverknad av kommunane.

Kommunane skal medverke ved gjennomføringa av stipend- og låneordningane etter §§ 1—6 i samsvar med nærare føresegner gjevne av departementet og Lånekassa.

Vedkomande departement kan fastsetje at kommunane skal betale ut bortebuarstipend, særlege stipend og gebyrstipend mot refusjon frå staten.

§ 11. Medverknad av skolar m. v.

Norske universitet, skolar og andre undervisningsinstitusjonar med studentar eller elevar som kan få stønad, stipend eller lån, pliktar å verke med til gjennomføring av ordningane i samsvar med dei føresegnene som blir gjevne av departementet og Lånekassa. I samband med dette kan undervisningsinstitusjonane bli pålagde å gje tilråding og opplysning om faglege og økonomiske forhold som har betydning for vurdering av søknader om lån og stipend og som institusjonane har føresetnader for å uttale seg om.

§ 12. Iverksetjing.

Denne lova tek til å gjelde frå den tid Kongen fastset. Det kan fastsetjast at visse delar av lova skal gjelde frå eit tidlegare eller seinare tidspunkt enn andre.

Frå den tid denne lova tek til å gjelda, blir lov av 6. juni 1947 om Statens lånekasse for studerende ungdom oppheva.

FORSKRIFTER
OM STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING, DENS ORGANISASJON OG VIRKSOMHET

Fastsatt av Kirke- og undervisningsdepartementet i medhold av lov av 19. juni 1969 nr. 49 om stønad til ungdom i vidaregåande utdanning.

§ 1.

Lånekassens råd behandler årsmelding, hovedlinjene for lån- og stipendbudsjett og retningslinjer for låne- og stipendordningene.

Rådet holder vanligvis to møter i året. Rådet eller formannen kan bestemme at det skal holdes et tredje møte, og et slikt møte skal holdes dersom departementet, styret eller et flertall av rådets medlemmer krever det. Etter anmodning fra departementet eller med departementets samtykke kan rådet holde ytterligere møter.

Tid og sted for rådets møter fastsettes av formannen. Innkallelse sendes senest 14 dager før møtet og dagsorden med dokumenter sendes ut senest 7 dager før møtet.

Lånekassens styre og direktør varsles om rådets møter og har anledning til å delta.

Lånekassens administrasjon er sekretariat for rådet og sørger for opplysninger og utredning av sakene og for referat av møtene. Referatet godkjennes av formannen. Foruten til medlemmene sendes referatet til Kirke- og undervisningsdepartementet og til Lånekassens styre.

§ 2.

Lånekassens styre skal sørge for utredning av behovene for stønad, lån og stipend til utdanning og årlig fremme forslag til Kirke- og undervisningsdepartementet om tiltak som anses hensiktsmessige for å dekke disse behov.

Innenfor rammen av bestemmelser i lov, stortingsvedtak, kongelig resolusjon eller departementets vedtak gir Lånekassens styre regler om stønad, stipend og lån (lovens § 7, 3. ledd) og om forrentning av studielån (lovens § 6, 3. ledd, jfr. § 7, 1. ledd) og fastsetter bestemmelser om tilbakebetaling, ettergivelse og avskrivning av lån eller renter (lovens § 6, 4. og 5. ledd).

Med godkjenning av Kirke- og undervisningsdepartementet og Finansdepartementet treffer styret vedtak om opptak av lån. Styret treffer videre bestemmelse om forvaltningen av Lånekassens midler og regnskapsførsel, administrasjon og saksbehandling.

Styret avgir årsmelding i februar.

Lånekassens styre holder møte så ofte det er behov for det. Møtetid kan fastsettes av formannen. Styret er vedtaksført når minst 3 medlemmer er til stede. Dersom ikke alle medlemmer er til stede, kan vedtak bare treffes når møtet er innkalt minst 3 dager i forvegen.

Lånekassens direktør deltar vanligvis i styrets møter. Administrasjonen forbereder sakene og er sekretariat for styret.

Etter at protokoll fra styremøte er godkjent av styret, sendes utskrift til Kirke- og undervisningsdepartementet, til formannen i Lånekassens råd og til formannen i klagenemnda.

Lånekassen forpliktes ved underskrift av styrets formann eller i hans fravær av nestformannen. Daglige disposisjoner undertegnes av Lånekassens direktør eller av tjenestemann som han har gitt særskilt fullmakt.

Alle forpliktende underskrifter skal være parafert av Lånekassens direktør eller en tjenestemann som han har gitt paraferingsfullmakt.

§ 3.

Lånekassens klagenemnd er klageinstans etter forvaltningsloven for enkeltvedtak som treffes av Lånekassen. For tjenestemannssaker er likevel Kirke- og undervisningsdepartementet klageinstans.

Klagenemnda har 3 medlemmer, eventuelt med personlige varamenn, som oppnevnes av Kirke- og undervisningsdepartementet for inntil 3 år. Kirke- og undervisningsdepartementet fastsetter hvem som skal være formann og varaformann.

Lånekassens administrasjon er sekretariat for klagenemnda.

Klagenemnda har møte så ofte det er behov for det. Formannen fastsetter tid og sted for møtet. Innkallelse til møte skal sendes minst 3 dager i forvegen. Klagenemnda er vedtaksfør når to av medlemmene er til stede og disse er enige.

Kortfattet referat fra møtene godkjennes av formannen og sendes Kirke- *og undervisningsdepartementet.*

§ 4.

Disse forskrifter trer i kraft fra 1. april 1970.